

Sygn. akt II UK 489/16

POSTANOWIENIE

Dnia 9 sierpnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z wniosku G.R.D.
przeciwko Biuru Emerytalnemu Służby Więziennej w W.
o rentę rodzinną,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 9 sierpnia 2017 r.,
skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 7 kwietnia 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 7 kwietnia 2016 r., III AUa (...), Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację ubezpieczonej G.R.D. od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 1 czerwca 2015 r., XIII U (...), oddalającego odwołanie od decyzji Dyrektora Biura Emerytalnego Służby Więziennej w W. z dnia 15 lipca 2013 r. odmawiającej ubezpieczonej przyznania prawa do renty rodzinnej po zmarłym mężu.

Od wyroku Sądu Apelacyjnego ubezpieczona wniosła skargę kasacyjną, w której zarzuciła naruszenie art. 70 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 1383; dalej: ustawa o emeryturach i rentach z FUS). Według skarżącej „niniejsza skarga kasacyjna zasługuje na przyjęcie do rozpoznania albowiem jest oczywiście uzasadniona”. Ubezpieczona wyjaśniła, że „jak wynika z

treści zarzutów wskazanych w podstawie kasacyjnej sąd naruszył wspomniany przepis prawa materialnego dokonując błędnej wykładni ustawy emerytalnej i niewłaściwie ją zastosował, podczas gdy z ustalonego w sprawie stanu faktycznego wynika jednoznacznie, że przeszkody w wypełnianiu wspólności małżeńskiej pojawiły się wyłącznie ze strony męża wnioskodawczyni, co nie może skutkować reperkusji dla jej praw rentowych”. Wskazując na powyższe ubezpieczona wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego oraz orzeczenie przez Sąd Najwyższy co do istoty sprawy przez uwzględnienie odwołania i ustalenie, że ubezpieczonej przysługuje prawo do renty rodzinnej po zmarłym mężu od 15 lipca 2013 r., a także o zasądzenie od organu rentowego kosztów postępowania kasacyjnego, ewentualnie o uchylenie kwestionowanego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania tylko wtedy, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Według ubezpieczonej potrzeba przyjęcia niniejszej skargi do rozpoznania wynika z faktu, że skarga jest „oczywiście uzasadniona”, bo Sąd Apelacyjny naruszył przepisy prawa materialnego przywołane w podstawach kasacyjnych, a z ustalonego w tej sprawie stanu faktycznego jednoznacznie wynika, że „przeszkody w wypełnianiu wspólności małżeńskiej” obciążały osobę zmarłego, w związku z czym ubezpieczona nie może ponosić ujemnych konsekwencji tego stanu rzeczy w zakresie uprawnień do renty rodzinnej.

W ocenie Sądu Najwyższego przedstawiona przez skarżącą argumentacja (a w zasadzie tylko jej ogólnikowy zarys) nie stanowi okoliczności, która by rzeczywiście warunkowała potrzebę przyjęcia niniejszej skargi do rozpoznania. Przede wszystkim trzeba zaznaczyć, że wywód, który według ubezpieczonej ma

świadczyć o konieczności rozpoznania skargi kasacyjnej, został powiązany z uzasadnieniem podstaw kasacyjnych (odsyła do uzasadnienia zarzutów kasacyjnych). Tymczasem sformułowanie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) jest odrębnym wymaganiem konstrukcyjnym skargi od wymogu przedstawienia w niej podstaw kasacyjnych wraz z ich uzasadnieniem (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Tak więc spoczywający na stronie skarżącej obowiązek w postaci przedstawienia uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien przybrać formę wyodrębnionego wywodu prawnego, w którym jego autor przedstawi argumenty nawiązujące do przesłanek zawartych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., warunkujących przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2011 r., III UK 221/10, LEX nr 1124107). Ten obowiązek – co oczywiste – nie może być zastąpiony odwołaniem się (odesłaniem) do uzasadnienia podstaw kasacyjnych, albowiem wywody przedstawione w tej części skargi Sąd Najwyższy bierze pod uwagę dopiero na etapie rozpoznawania skargi kasacyjnej (po jej przyjęciu do rozpoznania).

W związku z powyższym przedmiotowej skargi nie można uznać za oczywiście uzasadnioną, bo w gruncie rzeczy nie wykazano w niej, aby zaskarżone orzeczenie Sądu Apelacyjnego było dotknięte brakami widocznymi „na pierwszy rzut oka”, bez potrzeby dokonywania głębszej analizy jurydycznej (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437; z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230, z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004 nr 3, poz. 49 i z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107). Takie wnioskowanie jest uprawnione tym bardziej, gdy weźmie się pod uwagę treść art. 70 ust. 2 i 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Z brzmienia tych przepisów wynika, że prawo do renty rodzinnej nabywa wdowa, która osiągnęła wiek 50 lat lub stała się niezdolna do pracy po śmierci męża, nie później jednak niż w ciągu 5 lat od jego śmierci lub od zaprzestania wychowywania osób wymienionych w art. 70 ust. 1 pkt 2 tej ustawy; przy czym małżonka rozwiedziona lub wdowa, która do dnia śmierci męża nie pozostawała z nim we wspólności małżeńskiej, ma prawo do renty rodzinnej, jeżeli prócz spełnienia warunków określonych w art. 70 ust. 1 lub 2 ustawy miała w dniu

śmierci męża prawo do alimentów z jego strony. Skoro Sądy *meriti* orzekające w sprawie zgodnie ustaliły, że ubezpieczona nie pozostawała z mężem we wspólności małżeńskiej w okresie poprzedzającym jego zgon (takie ustalenie jest wiążące w postępowaniu kasacyjnym - art. 398¹³ § 3 k.p.c.), to w świetle wyżej wymienionych regulacji materialnoprawnych nie jest uprawnione twierdzenie skarżącej jakoby nieprzyznanie jej prawa do wnioskowanego przez nią świadczenia ewidentnie naruszało regulacje prawa materialnego określające zasady nabywania prawa do renty rodzinnej wdowiej.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.